

Άγκυρα (Πρακτορείο Ανατολή) Μουσταφά Σεβέν.

Εφημ «Χουριέτ» της 7 Μαΐ 2011

Μετάφραση: Χαρ. Καραγκιοζούδης

Ο Υφυπουργός Αμυντικής Βιομηχανίας Μουράντ Μπαγιάρ, υπογράμμισε ότι η Τουρκία στον τομέα της Εθνικής Αμυντικής Βιομηχανίας έχει προχωρήσει πάρα πολύ, επισημαίνοντας παράλληλα πως καταγράφονται κέρδη και στον θαλάσσιο τομέα (μεταφορές) και αν απαιτηθεί, η Τουρκία έχει τις δυνατότητες και ικανότητες να κάνει το δικό της αεροπλανοφόρο.

Ο Μουράτ Μπαγιάρ απάντησε σε ερωτήσεις σχετικά με τις δυνατότητες και τα προγράμματα της Τουρκικής Αμυντικής Βιομηχανίας και απαντώντας σε ερώτηση πως η Τουρκία για να μπορέσει να είναι μια περιφερειακή δύναμη, θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα κατασκευής αεροπλανοφόρου, παρέπεμψε στο πρόγραμμα που προετοιμάστηκε από το Υφυπουργείο Αμυντικής Βιομηχανίας «Πρόγραμμα Στρατηγικού Τομέα Αμυντικής Βιομηχανίας 2009-2016» , τονίζοντας πρώτα για την πρόοδο στον τομέα κατασκευής στρατιωτικών σκαφών, ο οποίος έχει φθάσει στο ψηλότερο σημείο.

Ο Μπαγιάρ είπε πως όλα τα πλοία κατασκευάζονται στα εγχώρια ναυπηγεία και έχουν ολοκληρωθεί ή ολοκληρώνονται πλοία τα οποία διαθέτουν προδιαγραφές της παγκόσμιας κλάσης και αναφερόμενος στη δυνατότητα της Τουρκίας για την κατασκευή αεροπλανοφόρου, είπε τα εξής:

«Στόχος για το 2016 είναι η εγχώρια συμμετοχή στην κατασκευή όλων των συστημάτων και υποσυστημάτων των στρατιωτικών σκαφών , στην αύξηση του ποσοστού της εγχώριας συμμετοχής τόσο στην ανάπτυξη του τομέα όσο και στην παραμονή των τοπικών πόρων μέσα στη χώρα.

Η ανάπτυξη του τομέα με τις δυνατότητες σχεδιασμού, σε συνδυασμό με την προηγμένη τεχνολογία και τεχνογνωσία, εφαρμόστηκε σε πάρα πολλά προγράμματα κατά το παρελθόν, κάτι που φαινόταν αδύνατο.

Έχουμε τις δυνατότητες για την κατασκευή αεροπλανοφόρου

Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη ανάγκη για τη ναυτιλία και τα χειροπιαστά κέρδη που επιτεύχθηκαν, η Τουρκία σε περίπτωση που απαιτηθεί, είναι σε θέση να κατασκευάσει το δικό της αεροπλανοφόρο με «εγχώριες δυνατότητες και ικανότητες».

Είναι σημαντικό εδώ να λεχθεί πως η Τουρκία για να είναι μια περιφερειακή δύναμη, έχει τη δυνατότητα κατασκευής ενός αεροπλανοφόρου ή μήπως είναι πιο σωστό να αναζητήσουμε την απάντηση στην ερώτηση «Η Τουρκία για να είναι μια περιφερειακή δύναμη, έχει ανάγκη από ένα αεροπλανοφόρο?»

Το κόστος είναι πολύ υψηλό, καθόσον ακόμα και για μια αποστολή περιπολίας, για να έχεις ένα τέτοιο γιγαντιαίο καράβι κοστίζει 100 εκατ. δολάρια και ταυτόχρονα πρέπει να έχεις μαζί με το αεροπλανοφόρο τουλάχιστον 2 νέου τύπου αντιτορπιλικά, 1 υποβρύχιο, 1 ASW, 1 ASuW, 1 συμβατικό Ε/Π υποστήριξης, τουλάχιστον 4 σκάφη πυραύλων, τα οποία θα συνοδεύουν το αεροπλανοφόρο, ενώ το πλοίο θα πρέπει να έχει εξοπλισμό για την απογείωση-προσγείωση τουλάχιστον 40 μαχητικών αφών, επιπλέον τάνκερ καυσίμων και εγκατάσταση μετατροπής καυσίμων (εάν δεν διαθέτει πυρηνικά), ενώ θα απαιτηθεί στα στρατιωτικά ναυπηγεία και ειδική δεξαμενή συντήρησης.

Μαζί με όλα αυτά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και το προσωπικό που θα υπηρετεί και το οποίο ανέρχεται από 1000 μέχρι 5000 άτομα , ανάλογα με το μέγεθος του πλοίου.

Ο εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων σε ποσοστό 90% είναι από εγχώριες πηγές.

Ο Μπαγιάρ δήλωσε ότι πρόσφατα, στα πλαίσια των αναγκών των ΤΕΔ (Τουρκικών Ενόπλων

Δυνάμεων), θα τεθεί σε ισχύ ένα πρόγραμμα εκσυγχρονισμού, συνολικού κόστους 20 δις δολαρίων, το οποίο πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε ποσοστό 90%, με τη συμμετοχή της Τουρκικής Αμυντικής Βιομηχανίας. Ενώ ήμασταν έτοιμοι να τα πάρουμε από το εξωτερικό, το οικονομικό ποσοστό ορισμένων προγραμμάτων έπεσε κάτω από το 10% της βάσης κόστους. Σ' αυτά συμπεριλαμβάνονται και οι συμφωνηθείσες συμμετοχές εταιριών offset και βιομηχανιών μας, που θα δημιουργήσουν σημαντικές ευκαιρίες απασχόλησης. Στο σημείο που έχουμε φθάσει και με την φερεγγυότητα που έχουμε, διπλασιάστηκαν τα ποσοστά αντιμετώπισης των αναγκών των ΤΕΔ με χέρια των εγχώριων βιομηχανιών μας και έφθασαν στο 52,1%, ο κύκλος εργασιών έφθασε τα 2,7 δις δολάρια, οι εξαγωγές τα 853 εκατομμύρια δολάρια και η ετήσια δαπάνη στον τομέα Ar-Ge (Έρευνας και Ανάπτυξης) αυξήθηκε στο ποσό των 600 εκατομμυρίων δολαρίων. Μεταξύ των κορυφαίων 100 μεγαλύτερων εταιριών στον κόσμο στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας, βρίσκεται πλέον και μία Τουρκική εταιρία.

Προς το παρόν, τα περισσότερα από τα 250 προγράμματα που είχαν συμφωνηθεί με το Υφυπουργείο μας και που το μεγαλύτερο μέρος τους είχαν υπογραφεί τη δεκαετία του 2000, ολοκληρώθηκαν τα τελευταία χρόνια ή ο αριθμός των προγραμμάτων που υλοποιείται η παράδοσή τους, είναι αρκετά περισσότερα. Σ' αυτά τα πλαίσια, τα προγράμματα απαριθμούνται ως εξής και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2011:

- Πρόγραμμα Απόκτησης Ηλεκτρονικού Συστήματος Ραντάρ Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Επίθεσης (Radar Elektronik Destek ve Elektronik Taarruz (RADAR ED/ET) Sistemleri Tedarik Projesi)
- Πρόγραμμα Κοινού Συστήματος Προσομοιωτού Ηλεκτρονικού Πολέμου (Müsterek Elektronik Harp Simülasyon Sistemi (MEHSİM) Projesi)
- Πρόγραμμα Οχημάτων μεταφοράς Αρμάτων και Ρυμουλκών (Tank Taşıyıcı Araç ve Römorku (TTAR) Projesi)
- Πρόγραμμα Κινητού Εργαστηρίου Πεδίου KBRN (KBRN Mobil Arazi Laboratuvarı Projesi)
- Πρόγραμμα Τακτικών Τροχοφόρων Οχημάτων 2 ½ τον. (Taktik Tekerlekli Araçları (TTA) 2½ Ton Projesi)
- Πρόγραμμα Τακτικών Τροχοφόρων Οχημάτων 5-10 τον. (Taktik Tekerlekli Araçları (TTA) 5-10 Ton Projesi)
- Πρόγραμμα Τακτικών Τροχοφόρων Οχημάτων (TTA) ΜΚΚΑ.(Taktik Tekerlekli Araçları (TTA) ΜΚΚΑ Projesi)

- Πρόγραμμα Μακρού Οριζοντα (Uzun Ufuk Projesi)
- Πρόγραμμα MIL GEM. (MİLGEM Projesi Prototip Gemi Klaslama Hizmeti ve Prototip Geminin Geçici Teslimi)
- Πρόγραμμα Λεμβών Μετακίνησης, για την κίνηση των ομάδων υποβρυχίων επιθέσεων. (Sualtı TaarruzTimleri Harekatı için İntikal Botları Projesi)
- Πρόγραμμα Λεμβών Περιπολίας Ταχείας Επέμβασης.(Süratli Müdahale Devriye Botu Projesinin)

Επιπλέον:

- Πρόγραμμα Ε/Π Γενικής Χρήσεως (Genel Maksat Helikopteri Projesi)
- Πρόγραμμα Βελτίωσης Μαχητικών Αφών (Muharip Uçak Geliştirme Projesi)
- Πυραυλικό Σύστημα Αεράμυνας Χαμηλού ύψους (Alçak İrtifa Hava Savunma Füze Sistemi)
- Πυραυλικό Σύστημα Αεράμυνας Μεσαίου ύψους (Orta İrtifa Hava Savunma Füze Sistemi)
- Πρόγραμμα Σταθερών και Κινητών Ραντάρ (Mobil - Sabit Radar Projeleri)
- Πρόγραμμα Λεμβών Εφόδου Τουρκικού Τύπου. (Türk Tipi Hücumbot Projesi)
- Πρόγραμμα Λεμβών Εκτάκτου Ανάγκης και Εκπαιδύσεως Κατάδυσης (Acil Müdahale ve Dalış Eğitimi Botu Projesi)
- Πρόγραμμα εκσυγχρονισμού και τροποποίησης συστήματος συσκευών ανεφοδιασμού πλωτών Μονάδων (Yüzer Birlikler Sistem Cihaz Donanım Modifikasyonu ve Yenileştirme Projesi)
- Πρόγραμμα Λεμβών Ακτοφυλακής κλάσεως 600 (600 sınıfı Sahil Güvenlik Botları Projesi)
- Πρόγραμμα Ηλεκτρονικής Επίθεσης Υψηλών Συχνοτήτων (Yüksek Frekans Elektronik Taarruz (HF/ET) Projesi)
- Σειρά παραγωγής για το πρόγραμμα της Απόκτησης Ηλεκτρονικού Συστήματος Ραντάρ Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Επίθεσης (Seri Üretim Radar Elektronik Destek ve Elektronik Taarruz (RADAR ED/ET) Sistemleri Tedarik Projesi)
- Πρόγραμμα Ανίχνευσης και Παρεμβολών Ηλεκτρομαγνητικών Σημάτων Ευρέως Φάσματος (Doğrudan Dizi Geniş Spektrumlu (DDGS) Elektromanyetik Sinyallerin Tespiti ve Karıştırılması Projesi)
- Πρόγραμμα απόκτησης δυνατότητας ελέγχου από απόσταση στην αεροπορική πλατφόρμα (Hava Platformunda Uzaktan ED/ET Kabiliyeti Kazanımı (HAVA SOJ) Projesi)
- Πρόγραμμα προμήθειας Ραντάρ και εξομοιωτών παραπλάνησης επικοινωνιών και Παρεμβολών (Radar ve Muhabere Aldatma ve Karıştırma Simülatörleri (RAKAS MUKAS) Tedarik Projesi)

- Πρόγραμμα ελαφρού εκσυγχρονισμού φρεγατών κλάσης «Γιαβούζ» στο σύστημα Εθνικού Ηλεκτρονικού πολέμου (Yavuz Sinifi Firkateyn Yari Ömür Modernizasyonu Milli Elektronik Harp Saiti Projesi)
- Πρόγραμμα πολυφασματικών συσκευών ομίχλης οχημάτων (Araca Monte Multi-Spektral Sis Cihazı (AMMSSC) Projesi)
- Πρόγραμμα συστήματος παροχής γνώσεων προγραμμάτων (Proje Yönetimi Bilgi Sistemi Projesi)

Όλα αυτά τα νέα προγράμματα θα περάσουν στη φάση υλοποίησης μέσα στο έτος 2011 και προς την κατεύθυνση αυτή θα γίνουν τα απαιτούμενα βήματα.

Η επίδραση από τη σύγκυση των χωρών της Μέσης Ανατολής

Ο Υφυπουργός Μπαγιάρ δήλωσε ακόμη πως στη σύγκυση των χωρών της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, η Τουρκική Αμυντική Βιομηχανία από πλευράς εμπορίας εξαγωγών, είναι νωρίς ακόμα για να καθορίσει την επίδραση επί των αμυντικών προϊόντων, λόγω των τελευταίων γεγονότων στη Βόρεια Αφρική και στη Μέση Ανατολή και εμείς συνεχίζουμε με εξαγωγικό προσανατολισμό.

Προγράμματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών

Η Τουρκία, μετά το αρχικό πρόγραμμα ANKA, έχει διατηρήσει επιτυχώς την εφαρμογή των σχεδίων των μη επανδρωμένων αεροσκαφών (UAV) και πάνω σ' αυτό το θέμα δήλωσε τα εξής:

- Έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα των HERPON (2. Paket TİHA(MALE) Doğrudan Alım)

και θα συνεχιστεί η εγγύηση στη διαδικασία.

- Θα συνεχιστεί το πρόγραμμα δοκιμών πτήσεων και εδάφους ANKA (Özgün TİHA (MALE) Geliştirme)
- Ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα παράδοσης Aerostar (Taktik Hazır Alım)
- Σε εξέλιξη βρίσκεται η προετοιμασία του προγράμματος Karayel (Taktik Geliştirme –Katarult/Paraşüt) και έχει υπογραφεί η προκαταρκτική σύμβαση.
- Συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις για το πρόγραμμα Çaldıran (Taktik Geliştirme- Pist)
- Έχουν ολοκληρωθεί οι παραδόσεις του προγράμματος Gözcü (παρατηρητής) και Malazgirt

Το GÖKTÜRK 2, θα εκτοξευθεί τον επόμενο χρόνο

Αναφερόμενος ο Μπαγιάρ στο δορυφορικό και διαστημικό πρόγραμμα και προκειμένου οι ΤΕΔ να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες τους σε δορυφορικές εικόνες σε πραγματικό χρόνο, υπάρχει μια συνεργασία του Υφυπουργείου Αμυντικής Βιομηχανίας και της Ιταλικής εταιρίας Telespazio S.p.A, στο πλαίσιο διεθνούς συνεργασίας, για την προμήθεια ενός δορυφορικού συστήματος αναγνώρισης και παρακολούθησης, προκειμένου να κερδίσει τις εθνικά κρίσιμες τεχνολογίες, με τη μέγιστη χρήση των τοπικών εγκαταστάσεων. Μεταξύ της Ιταλικής εταιρίας και του Υφυπουργείου υπεγράφη στις 16 Ιουλ 2009 και τέθηκε σε ισχύ η συμφωνία δορυφορικής αναγνώρισης και παρατήρησης Göktürk-1 και στα πλαίσια του δορυφορικού προγράμματος αναγνώρισης και παρατήρησης, απαιτείται ένας τερματικός σταθμός εδάφους. Ο Μουράτ Μπαγιάρ , είπε σχετικά με το δορυφορικό πρόγραμμα και τα εξής:

Αυτή την περίοδο και στα πλαίσια σχεδιασμού του προγράμματος, βρίσκονται σε εξέλιξη περίπου 30 κομμάτια στις εγκαταστάσεις της TAI, στις οποίες μηχανικοί της εταιρίας συμμετέχουν στις δραστηριότητες του σχεδιασμού.

Στα πλαίσια της συμφωνίας του δορυφορικού προγράμματος αναγνώρισης και παρατήρησης GÖKTÜRK, θα συγκροτηθεί στο χώρο της ανώνυμης εταιρίας TAI, ένα κέντρο δοκιμών και δορυφορικής ενσωμάτωσης .

Η εν λόγω εγκατάσταση θα είναι ιδιοκτησίας του Υφυπουργείου Αμυντικής Βιομηχανίας και η λειτουργία της θα πραγματοποιηθεί από την TAI.

Ο έλεγχος, η συναρμολόγηση και η ενσωμάτωση τριών δορυφόρων, ήτοι των δορυφόρων αναγνώρισης-επιτήρησης, επικοινωνιών, γνωστοποίησης-προειδοποίησης και έρευνας, βάρους μέχρι 5 τόνους, θα πραγματοποιηθεί από το κέντρο δοκιμών και δορυφορικής ενσωμάτωσης.

Με το πρόγραμμα αυτό γίνεται μια πολύ σημαντική επένδυση για το μέλλον στον τομέα της δορυφορικής τεχνολογίας και στις εν λόγω εγκαταστάσεις θα αναλάβει καθήκοντα το προσωπικό της ΤΑΙ, το οποίο θα εκπαιδευτεί στις εγκαταστάσεις της εταιρίας.

Μέσα στο 2011 θα γίνουν τα εγκαίνια θεμελίωσης της εν λόγω εγκατάστασης και θα αρχίσουν οι κατασκευαστικές δραστηριότητες.

Από την άλλη πλευρά, υλοποιείται εκ μέρους του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, με κύριο ανάδοχο την ΤΑΙ, το δορυφορικό πρόγραμμα Göktürk 2, ενώ έχει ολοκληρωθεί η παραγωγή του πρωτότυπου μοντέλου και άρχισαν οι δοκιμές. Μετά τις δοκιμές πτήσης θα αρχίσει η παραγωγή του εν λόγω μοντέλου. Σύμφωνα με τη σύμβαση της Göktürk 2, η εκτόξευση έχει προγραμματιστεί για να πραγματοποιηθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2012.

Προγράμματα F-35 και A 400 M

Ο Μουράτ Μπαγιάρ ερωτηθείς για τα προγράμματα F-35 και A 400 M, αν αυτά προχωρούν σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και αν το πρόγραμμα F-35 αντιμετωπίζει τις απαιτήσεις της Τουρκίας, έδωσε την εξής απάντηση:

«Εξαιτίας των προβλημάτων που παρατηρήθηκαν στην ανάπτυξη του προγράμματος F-35, το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης του έργου παρατάθηκε για 2 περίπου χρόνια. Παράλληλα, στο χρονοδιάγραμμα με την πρόοδο και την ανάπτυξη του έργου, υπάρχει και μια ποικιλία ρυθμίσεων. Στα πλαίσια του προγράμματος και για να μπορέσει η Τουρκία να

πραγματοποιήσει τις απαιτήσεις της, συνεχίζονται οι πρωτοβουλίες σε τεχνικό και πολιτικό επίπεδο και οι διαδικασίες παρακολουθούνται από κοντά.

Στο πλαίσιο του προγράμματος A 400 M, το οποίο εγκρίθηκε από όλες τις χώρες που συμμετέχουν , έγιναν οι τελευταίες αλλαγές και έχει δοθεί μια παράταση. Σ' αυτό το πλαίσιο και ενώ προβλεπόταν να γίνει η παράδοση του πρώτου αεροσκάφους τον Δεκέμβριο του 2009, τώρα έχει προγραμματιστεί η παράδοση αυτή να πραγματοποιηθεί το Σεπτέμβριο του 2013».

□

Σημείωση: □ Λόγω της πληθώρας των τεχνικών όρων και συντμήσεων στα προγράμματα και μέσα □ σε παρένθεση αυτά αναγράφονται και στην Τουρκική γλώσσα.

□ □ □

□ □